

การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2*

THE DEVELOPMENT OF A PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY MODEL
TO ENHANCE PERFORMANCE PROACTIVE LEARNING MANAGEMENT OF TEACHERS
AT SANOM SUKSAKAR SCHOOL, SURIN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 2

เพ็ญศิริ แสนสุข

Pensiri Saensuk

โรงเรียนสนมศึกษาการ สุรินทร์ ประเทศไทย

Sanom Suksakar School, Surin, Thailand

Corresponding author E-mail: saitong27@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ 3) ทดลองใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินรูปแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา โดยดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่ครู จำนวน 18 คน 2) สร้างรูปแบบและตรวจสอบรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน 3) ทดลองใช้รูปแบบ โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู จำนวน 18 คน เพื่อตรวจสอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูก่อนและหลังใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก และสภาพปัจจุบันและความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมาก 2) ผลการสร้างประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ และการวัดและประเมินผล ส่วนผลการตรวจสอบรูปแบบความถูกต้องอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการทดลองใช้ พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูก่อนการอบรมอยู่ในระดับมาก และหลังการอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ผลการประเมินรูปแบบพบว่าด้านความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ: รูปแบบ, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Abstract

This research aims to 1) Study the current condition and the need for developing a professional learning community model. 2) Create and examine the learning community model. 3) Test out the model. and 4) evaluate professional learning community models. To strengthen the competency in proactive learning management of teachers at Sanom Suksakar School Surin Primary Educational Service Area Office, Area 2 This research study used research and development methods by conducting 4 steps as follows: 1) Study the current conditions and needs of professional learning communities. To strengthen the competency in proactive learning management The sample group consisted of 18 teachers. 2) created a model and checked the model by 5 experts. 3) tried out the model. The sample group consisted of 18 teachers to examine teachers' active learning management competencies before and after using the model, and 4) evaluate the appropriateness and usefulness of the model. The sample group consisted of 18 teachers. Tools used included questionnaires, interviews, and evaluation forms. Statistics used included percentages, means, and standard deviations. The results of the research found that: 1) Current conditions and needs for professional learning communities. at a high level and the current conditions and needs for strengthening competencies in proactive learning management 2) Creation results consist of 5 elements: principles, objectives, content, processes, and measurement and evaluation. As for the results of checking the model, the accuracy was at a high level. and the feasibility was at the highest level. 3) The results of the trial showed that the competency in proactive learning management of teachers before training was at a high level. and after the training were at the highest level and 4) the results of the format evaluation found that the appropriateness and usefulness It's at a very good level.

Keywords: Model, Professional Learning Community, Active Learning Management Competency

บทนำ

ปัจจุบันครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนกระบวนการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูปการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) แนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมความเป็นมืออาชีพ คือ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เนื่องจากแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้ นับเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ ซึ่งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะเป็นการรวมตัว ร่วมใจ รวมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน ดำเนินการแบบทีมเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายหลักคือ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน พัฒนา การเรียนรู้ร่วมกัน (ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2560) การจัดการศึกษาเพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาหรือคนไทยยุคใหม่นั้น จะต้องมีการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแล้วสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ที่เรียกว่า Professional Learning Community (PLC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2559) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สโตลล์ ที่กล่าวว่า มีการให้การยอมรับ

และพูดถึงในวงกว้างเกี่ยวกับ Professional Learning Community : PLC ในหลายประเทศว่าทำให้เกิดการรวมตัว การช่วยเหลือ การร่วมมือซึ่งกันและกัน (Stoll, L., 2010) รวมทั้งมีการสะท้อนกระบวนการดำเนินงานวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีการปรับลดระยะเวลาเรียนของภาควิชาการหรือภาคทฤษฎี โดยเพิ่มเวลาให้นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเวลารู้ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

โรงเรียนสนมศึกษาการ เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ประจำอำเภอ รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จากการสำรวจสภาพปัญหาและทำการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของโรงเรียน พบว่า ด้านการบริหารยังขาดการมีส่วนร่วมจากครู ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชน ทำให้ขาดการร่วมมือในการดูแลและพัฒนาคุณภาพนักเรียน ขาดการประสานงานความร่วมมือในส่วนที่เกี่ยวข้องครูบางส่วนถึงแม้จะมีความรู้ความสามารถด้านเนื้อหาวิชาแต่ยังขาดความชำนาญในกระบวนการ ขั้นตอนและวิธีการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้โรงเรียนสนมศึกษาการได้ใช้กระบวนการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแต่พบว่ายังไม่มียุทธศาสตร์ประกอบและกระบวนการในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ยังมีเครือข่ายในการร่วมเรียนรู้ยังไม่ครอบคลุมกับความต้องการพัฒนาของครูและบุคลากรในโรงเรียน จึงทำให้การพัฒนาโดยใช้กระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไม่บรรลุเป้าหมายทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (โรงเรียนสนมศึกษาการ, 2564)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นวิธีการสอนรูปแบบหนึ่งที่มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจ และการนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัวต่อการเรียนรู้และสร้างความกระตือรือร้นด้านความรู้คิดมากกว่าวิธีการสอนโดยการท่องจำเพียงอย่างเดียว การเรียนการสอนเชิงรุกจึงมีบทบาทสำคัญที่ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น ผู้เรียนจะเกิดความพึงพอใจในรูปแบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการกิจกรรมการเรียนการสอนได้ลงมือกระทำ (Active learning) มากกว่าการที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้เพียงอย่างเดียว (Passive learning) (Sweller, J., 2006) ผู้เรียนสามารถรวมกิจกรรมการแสวงหาความรู้ที่ผู้สอนกำหนด อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในโมทัศน์ที่สอนได้ถูกต้องและลึกซึ้งเกิดความคงทนถาวรผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้เป็นอย่างดีเกิดความสนุกสนานจากกิจกรรมที่จัดขึ้นในการเรียนการสอนและสามารถบูรณาการความรู้ที่ได้ให้เกิดประโยชน์ เป็นผลสืบเนื่องมาจากผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมหรือแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การเรียนการสอนเชิงรุกสามารถสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ด้วยตนเอง ดังนั้น การเรียนรู้เชิงรุกจึงถือเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในอนาคต ซึ่งต้องสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนกล้าพูด กล้าตอบ และมีความสุขทุกการเรียนรู้

จากหลักการและแนวคิดในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ประกอบกับปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสนมศึกษาการ รวมทั้งเป็นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะในการจัดการเรียนการสอน ทำให้การดำเนินงานของครูมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ในการปฏิบัติงานสะท้อนผลลัพธ์ในเชิงนโยบายปฏิบัติงานนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางวิชาการอย่างกว้างขวางต่อผู้เรียน ครู ชุมชน ท้องถิ่น สังคม ประเทศชาติ อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ

2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ

4. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ โดยผู้วิจัยดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แนวคิดสมรรถนะ ลักษณะและองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หลังจากนั้นดำเนินการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครู โรงเรียนสนมศึกษาการ จำนวน 18 คน โดยใช้แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง หลังจากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำผลการวิเคราะห์มาสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ ผู้วิจัยดำเนินการนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ และผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของ มาสร้างเป็นรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และสร้างคู่มือการใช้รูปแบบ แล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ โดยมีค่าความเที่ยงตรงอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 หลังจากนั้นปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปทดลองใช้ในระยะต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยทดลองกับกลุ่มนำร่อง คือ ครู โรงเรียนสนมศึกษาการ และดำเนินการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยดำเนินการทดสอบก่อนอบรมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ และทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการจากการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ มาตรฐาน 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท และแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 สถิติที่ใช้คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไปใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับครูโรงเรียนสนมศึกษาการ จำนวน 18 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยใช้แบบ ประเมินความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติของการ

พัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.0 สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น สภาพปัจจุบัน			ระดับความคิดเห็น ความต้องการ		
		$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1	การสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน	4.25	0.70	มาก	4.35	0.62	มาก
2	การปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกัน	4.25	0.59	มาก	4.42	0.56	มาก
3	การร่วมมือรวมพลังของสมาชิกชุมชนวิชาชีพ	4.43	0.54	มาก	4.26	0.72	มาก
4	การเปิดรับการชี้แนะการปฏิบัติงาน	4.20	0.63	มาก	4.23	0.66	มาก
5	การสนทนาที่มุ่งสะท้อนผลการปฏิบัติงาน	4.19	0.68	มาก	4.19	0.65	มาก
6	ชุมชนกัลยาณมิตร	4.02	0.75	มาก	4.43	0.56	มาก
รวมเฉลี่ย		4.22	0.65	มาก	4.32	0.63	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า สภาพปัจจุบันชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.65) และความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.63)

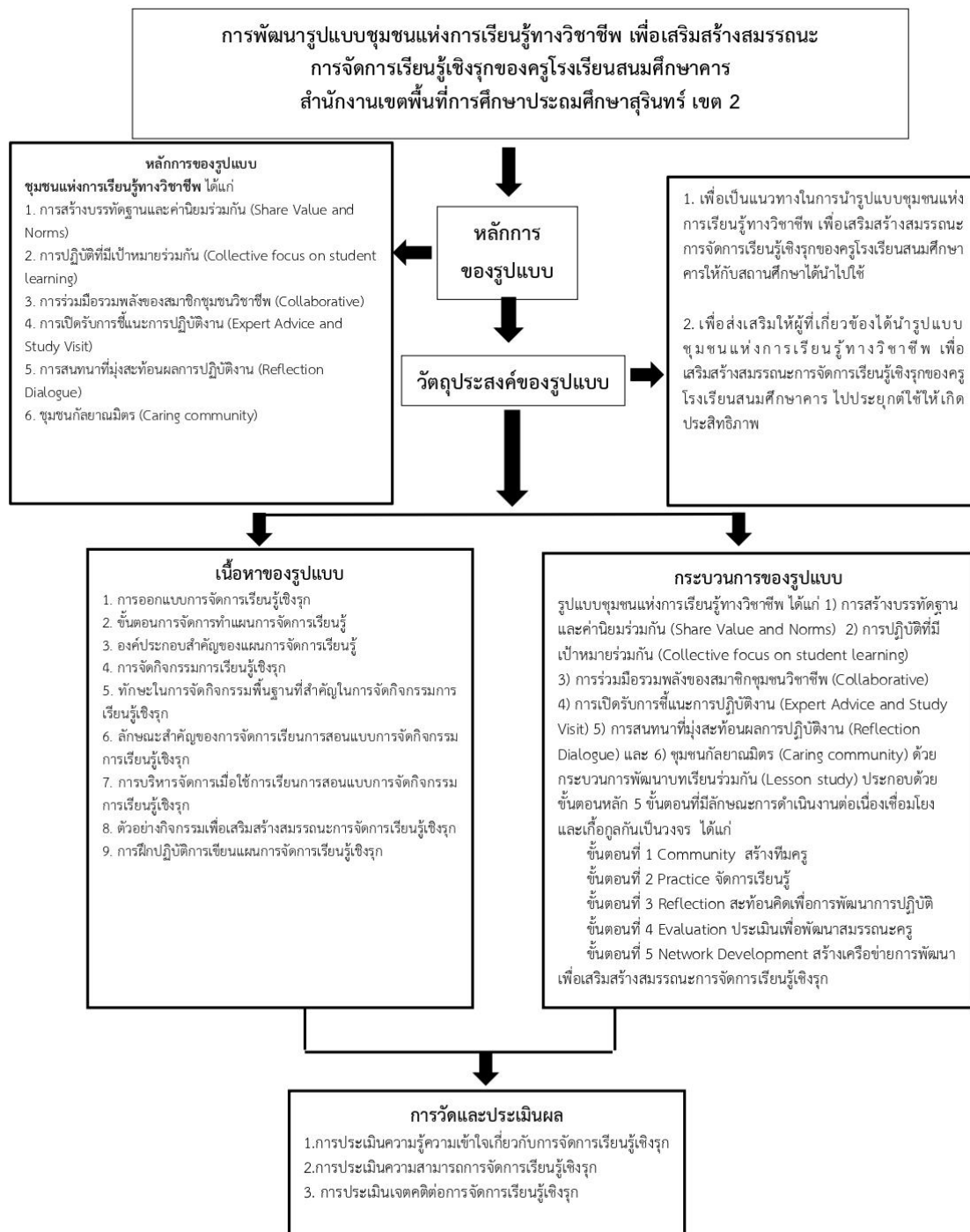
ตารางที่ 2 ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น สภาพปัจจุบัน			ระดับความคิดเห็น ความต้องการ		
		$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1	ความรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.31	0.66	มาก	4.17	0.70	มาก
2	ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.35	0.61	มาก	4.12	0.77	มาก
3	เจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.31	0.68	มาก	4.32	0.72	มาก
รวมเฉลี่ย		4.32	0.23	มาก	4.21	0.26	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า สภาพปัจจุบันเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.23) และความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะการจัด การเรียนรู้เชิงรุก ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.26)

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ แสดงรายละเอียดรูปแบบดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

จากผลการสร้างรูปแบบการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่าประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ และการวัดและประเมินผล และผลการตรวจสอบรูปแบบความถูกต้องอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

หลังจากผู้วิจัยดำเนินการพัฒนารูปแบบแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ แสดงผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ความถูกต้อง			ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1	หลักการของรูปแบบ	4.41	0.90	มาก	4.75	0.45	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.54	0.64	มากที่สุด	4.62	0.50	มากที่สุด
3	เนื้อหาของรูปแบบ	4.31	0.62	มาก	4.53	0.47	มากที่สุด
4	กระบวนการของรูปแบบ	4.21	0.55	มาก	4.59	0.48	มากที่สุด
5	การวัดและประเมินผล	4.44	0.63	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.33	0.62	มาก	4.64	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการประเมินรูปแบบ พบว่า ความถูกต้องภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า ก่อนการอบรมภาพรวมอยู่ในระดับมาก และหลังการอบรมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 4

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ก่อนการอบรม			ระดับความคิดเห็น หลังการอบรม		
		$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1	ความรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	3.91	0.24	มาก	4.81	0.18	มากที่สุด
2	ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	3.32	0.17	ปานกลาง	4.66	0.23	มากที่สุด
3	เจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	3.36	0.21	ปานกลาง	4.54	0.19	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		3.53	0.09	มาก	4.67	0.10	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการของครูผู้สอนสมัครใจเข้าร่วมทดลองนำร่องโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ก่อนการอบรมภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.09) และหลังการอบรมภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.10)

4. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า ทั้งในด้านความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม			ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1	หลักการของรูปแบบ	4.12	0.43	มาก	4.69	0.55	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.38	0.67	มาก	4.64	0.47	มากที่สุด
3	เนื้อหาของรูปแบบ	4.52	0.61	มากที่สุด	4.54	0.65	มากที่สุด
4	กระบวนการของรูปแบบ	3.73	0.78	มากที่สุด	4.32	0.68	มาก
5	การวัดและประเมินผล	4.85	0.89	มากที่สุด	4.06	0.83	มาก
รวมเฉลี่ย		3.79	0.78	มาก	4.40	0.65	มาก

จากตารางที่ 5 ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.78) และความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.65)

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีการอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ผลศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษา โดยสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านการสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการร่วมมือรวมพลังของสมาชิกชุมชนวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ด้านการเปิดรับการชี้แนะการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ด้านการสนทนาที่มุ่งสะท้อนผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก และด้านชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมาก และผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาราย ด้านการสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการร่วมมือรวมพลังของสมาชิกชุมชนวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ด้านการเปิดรับการชี้แนะการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ด้านการสนทนาที่มุ่งสะท้อนผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก และด้านชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพปัจจุบันและความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านความรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมาก ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมาก และด้านเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมาก และผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านความรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมาก และด้านเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมาก

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ โดยผลการสร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบ และการวัดและประเมินผล ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้วิจัยได้ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของรูปแบบ เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการซึ่งสอดคล้องกับบริบทในการจัดการ การเรียนรู้ในปัจจุบันของครูตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่เน้นให้มีการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนัยนา ฉายวงศ์ ที่ได้นำเสนอรูปแบบ 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการ และ 5) การวัดผลประเมินผล (นัยนา ฉายวงศ์, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว ภูทองเงิน ที่พบว่า รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา มืองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) จุดมุ่งหมาย 3) กระบวนการพัฒนาครู 4) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง 5) ปัจจัยความสำเร็จ และ 6) การวัดและประเมินผล (กิ่งแก้ว ภูทองเงิน, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรปรัชญ์ ไวกสิกรณ์ ที่พบว่า ผลการสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลของครูฯ พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย กระบวนการบริหาร กระบวนการพัฒนาสมรรถนะครู และการประเมินผลและตัวชี้วัดความสำเร็จ ส่วนผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ความถูกต้องภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน หลักการของรูปแบบอยู่ในระดับมาก ด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านเนื้อหาของรูปแบบ อยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการของรูปแบบ อยู่ในระดับมาก และด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านเนื้อหาของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่ารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการผ่านการตรวจสอบและหาคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญลักษณ์ เวชกามา พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด (ธัญญลักษณ์ เวชกามา, 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ เหลื่อน้อย ที่พบว่า ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โดยรวมรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากลมีความถูกต้อง และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก (อำนาจ เหลื่อน้อย, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรปรัชญ์ ไวกสิกรณ์ ที่ได้พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูฯ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า รูปแบบมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ และความถูกต้องครอบคลุม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน (สรปรัชญ์ ไวกสิกรณ์, 2562) และผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อลำดับสูงสุด ได้แก่ ส่วนที่ 4

เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อลำดับสูงสุด ได้แก่ ส่วนที่ 4 เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และส่วนที่ 5 เครื่องมือการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบตามแนวคิดของไอแวนเควิช และคณะ กล่าวว่า การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบโดยนำสาระของรูปแบบ เครื่องมือ และเอกสารประกอบการใช้รูปแบบทั้งหมดมาบรรจุไว้ในคู่มือเพื่อการพัฒนาการดำเนินการดำเนินงานที่สมบูรณ์ครบถ้วน และเมื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบแล้วต้องรายงานการตรวจสอบรูปแบบไว้ในภาคผนวกของคู่มือเพื่อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา และนำรูปแบบไปใช้ในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม (Ivancevich, J. M. et al., 1989) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ัญญลักษณ์ เวชกามา ที่พบว่า ผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก (ัญญลักษณ์ เวชกามา, 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว ภูทองเงิน พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก (กิ่งแก้ว ภูทองเงิน, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ เหลื่อน้อย พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากลพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มีความคิดเห็นว่า คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด (อำนาจ เหลื่อน้อย, 2561)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการของครูผู้สอนสมัครใจเข้าร่วมทดลองนาร่อง และผ่านการอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ก่อนการอบรมภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านความรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมาก ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับปานกลาง และด้านเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับปานกลาง และหลังการอบรมภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านความรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมาก และด้านเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเช่นนี้เพราะว่ามีคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษา นำเสนอรายละเอียดผ่านแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนดังกล่าวในแผน ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้และลงมือปฏิบัติในทุกขั้นตอนได้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี ได้พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปทดลองใช้ พฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของ นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี, 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัย กษภัทร์ สงวนเครือ ที่พบว่า โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวทางสะเต็มศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวทางสะเต็ม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคะแนนก่อนพัฒนาได้คะแนนเฉลี่ย 17.17 คิดเป็นร้อยละ 57.22 และมีคะแนนหลังการพัฒนาได้คะแนนเฉลี่ย 25.47 คิดเป็นร้อยละ 84.89 (กษภัทร์ สงวนเครือ, 2562)

4. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนสนมศึกษาการ ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการประเมินทางการศึกษาที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป ของ วิโรจน์ สารรัตนะ ที่ได้กล่าวว่า มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (Utility Standards) ซึ่งมุ่งให้การประเมินเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ผลประเมิน (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2558) และของสตัฟเฟิลบีม ซึ่งได้กล่าวว่ามาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (Utility Standards) ประเมินที่ได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน และมาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) วิธีการประเมินจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้ให้ข้อมูล (Stufflebeam, D. L. , 2008) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว ภูทองเงิน ซึ่งได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก (กิ่งแก้ว ภูทองเงิน, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ เหลื่อน้อย ได้พบว่า โดยรวมรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากลมีความเหมาะสม และความ เป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด (อำนาจ เหลื่อน้อย, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรปรัชญ์ ไวกสิกรณ์ พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูฯ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า รูปแบบมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด (สรปรัชญ์ ไวกสิกรณ์, 2562)

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก และสภาพปัจจุบันและความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมาก 2) ผลการสร้างประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ และการวัดและประเมินผล ส่วนผลการตรวจสอบรูปแบบความถูกต้องอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการทดลองใช้ พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูก่อนการอบรมอยู่ในระดับมาก และหลังการอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ผลการประเมินรูปแบบพบว่าด้านความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับดีมาก 1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 1.1) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการประยุกต์ใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนประถมศึกษาทำให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น 1.2) โรงเรียนควรนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนประถมศึกษาไปใช้ ต้องกำกับติดตาม ดูแลเพื่อให้การดำเนินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เกิดประสิทธิภาพ มีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งต่อการใช้รูปแบบ 1.3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสามารถนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนประถมศึกษาไปขยายผลให้โรงเรียนในสังกัดนำไปเป็นแบบอย่างใช้ในการจัดการเรียนการสอน 1.4) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็นในเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนประถมศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้จากการวิจัยมาประยุกต์ใช้และไปขยายผลให้โรงเรียนในสังกัดนำไปเป็นแบบอย่างใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 2.1) ควรนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

โรงเรียนสนมศึกษาควรไปใช้ส่งเสริม และพัฒนาสมรรถนะด้านอื่น ๆ ที่สำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู เช่น ด้านการออกแบบกิจกรรม เป็นต้น 2.2) ควรนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอื่น ๆ มาใช้บูรณาการ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ใช้มีความหลากหลายขึ้น 2.3) ควรมีการศึกษาลักษณะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูที่เข้าร่วมการอบรมพัฒนาตามรูปแบบว่าส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอน และประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- กชภัทร สงวนเครือ. (2562). โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวทางสะเต็มศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัทยมหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กิ่งแก้ว ภูทองเงิน. (2561). รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุสิตบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูชาติ พวงสมจิตร. (2560). ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ, 10(1), 34-41.
- ธัญญลักษณ์ เวชกามา. (2560). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นัยนา ฉายวงศ์. (2560). การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2559). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- โรงเรียนสนมศึกษา. (2564). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาโรงเรียนสนมศึกษา (SAR). สุรินทร์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2558). ภาวะผู้นำ ทฤษฎี และนันททัศนะร่วมสมัยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ.
- สรปรัชญ์ ไวกสิกรณ์. (2562). รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูตามแนวทางของสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560). กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุภัทรา ภูจิตรัตนาวิ. (2560). ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อำนาจ เหลื่อน้อย. (2561). รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน
มาตรฐานสากล. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราช
ภัฏนครสวรรค์.

Ivancevich, J. M. et al. (1989). Organizational behavior and management. (6th ed.). New York:
McGraw-Hill.

Stoll, L. (2010). Professional learning community. New York: Open university Press.

Stufflebeam, D. L. (2008). Evaluation: Theory, models and applications. San Francisco: Jossey-
Bass.

Sweller, J. (2006). The worked example effect and human cognition. Learning and instruction,
16(2), 165-169.